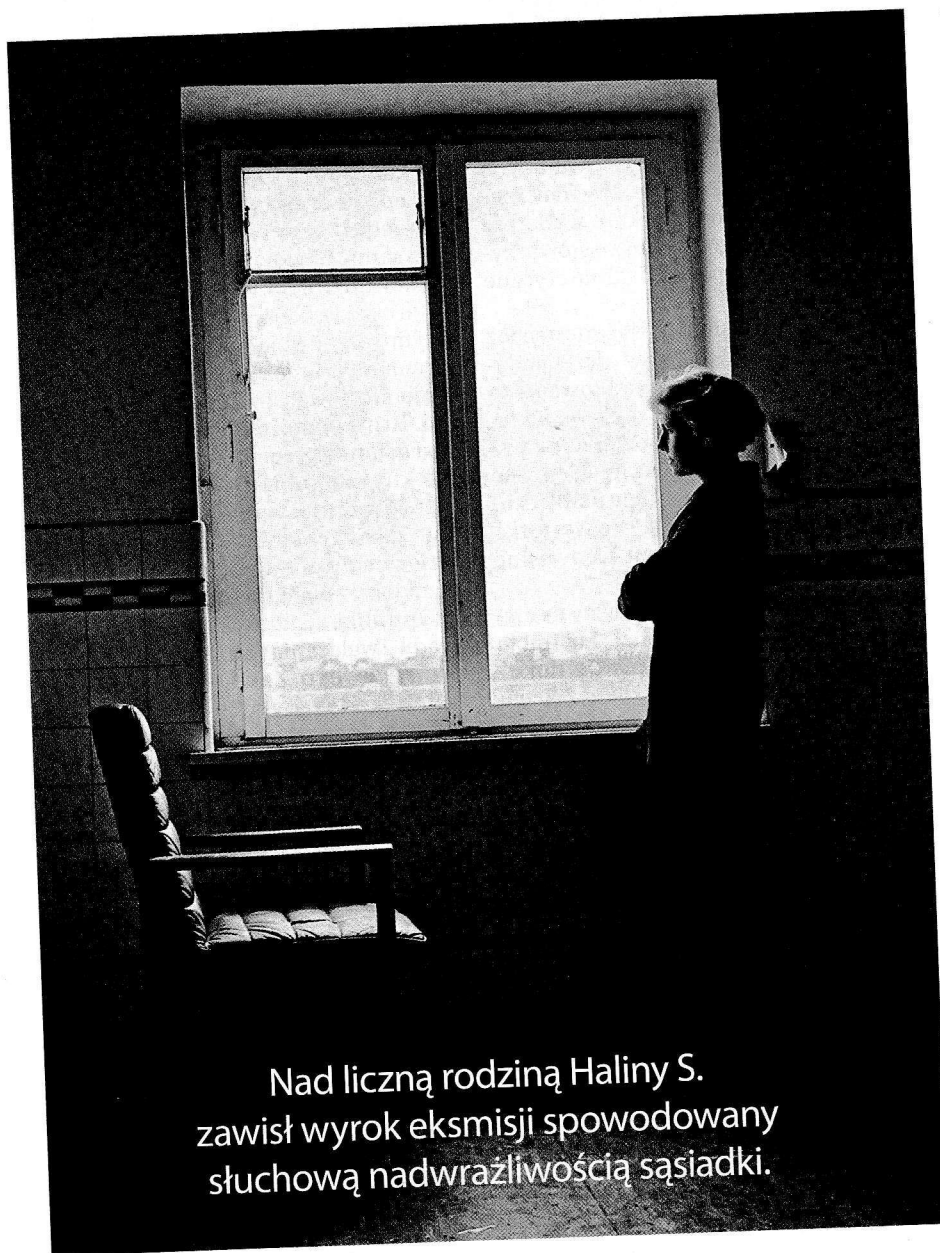

Między ścianami

Nad liczną rodziną Haliny S. zawisł wyrok eksmisji spowodowany słuchową nadwrażliwością sąsiadki.

EDYTA GIETKA

Dwie dekady egzystowali akustycznie tolerancyjnie w czteropiętrowej klatce. Nie narzekano na pogłosy niesione żelbetonem, wywołane zwyczajnością życia lokatorów spółdzielni mieszkaniowej w mieście O. Były to tzw. emisje dnia powszedniego: zaszczeknięcia psa, zakwilenia noworodka, imieninowe toasty.

Do czasu aż sąsiadka z trzeciego piętra zaniemogła na nadwrażliwość uszną,

skutkującą sądowym wyrokiem eksmisji dla Haliny S., żyjącej obecnie dostownie w strachu przed sikaniem.

1 Latami spięcia były incydentalne i przebiegały w rozsądnych granicach nieuniknionych ogólnoludzkich konfliktów. Nagle lokatorka z trzeciego zaczęła donosić policji o walących się na jej sufit piramidach klocków układanych przez kogoś, kto musi mieć nadludzką siłę w rękach do klocków, poza tym ten ktoś

uporczywie głośno śmieje się, płacze oraz jeździ rowerem po PCV.

Przyjeżdżający z interwencją protokolowali, że to tylko gaworzy roczny wnuczek Haliny S. Pouczali skarżącą się o nieuniknioność pogłosów w warunkach życia między cudzymi ścianami. Ale ona, choć posunięta w latach, pokonująca z zadyszką trasę bez windy, zamiast naturalnie głuchnąć, z dnia na dzień robiła się wrażliwsza akustycznie. Jakby bębenki uszne tej pani dostały drugą młodość.

Najlichszy szmer, jeszcze grające echo tego szmeru sprawiło, że do drzwi rozspanej rodziny S. pukały służby porządkowe. Sporządzano coraz nowsze notatki: spisywana z dowodu Halina S. zeznaje, iż nie umie tańczyć kankana, a cóż dopiero na ławie. Ponadto, na jakiej podstawie skarżąca odgaduje, że to kankan? U przesłuchiwanej nie szczekają uporczywie dwa psy, gdyż – w trosce o dobrostan sąsiadki – oddała je w dobre ręce wiejskich krewnych przed dwoma laty.

Rzeczony psy – uaktualniano notatki – nawet gdyby dalej przebywały incognito pod wskazanym adresem, nie byłyby w stanie zasikać sufitu zawiadamiającej. Nie zdarza się w naturze, by rasy psie miały pęcherze moczowe 10-litrowych gabarytów. Doszło do tego, że cała rodzina S., nie chcąc narażać sąsiadki na – jak się wyraziła – *jechanie na tabletkach uspokajających*, w dyskomforcie zaczęła sikać, przycupnąwszy nerwowo na rogu sedesu. Do godz. 22 starali się załatwić wszystkie potrzeby fizjologiczne, by złośliwie nie wybudzić jej ze snu. Wprawdzie policja kazała sikać swobodnie. Każdy dom – pouczali skarżącą – wydaje jakieś odgłosy.

Choć za S. prócz zastępcy komendanta policji wstawiała się nawet dzielnicowa, gotowa świadczyć, iż – mimo że wielodzietni – prowadzą prawie niezauważalny styl życia, prezes spółdzielni mieszkaniowej, zatroskany dobrostanem lokatorki z dołu, zarządził natychmiastową eksmisję uciążliwych akustycznie S., przypieczętowaną sądowym wyrokiem.

2 Prezes jest głuchy na pisemne podania, w których Halina S. zwraca się jak do rodzzonego ojca, by pozytywnie rozpatrzyć jej serdeczne prośby o możliwość pozostania pod aktualnym adresem. Choćby przez wzgląd na to, że od 20 lat piastuje w spółdzielni szanownego pre-

© GETTY IMAGES

zesa stanowisko dozorczyń, a z obo-
wiązków swych wywiązuje się wzorowo
nawet podczas śnieżyc stulecia. Hali-
na S. nie zaprzeczy, że miała względem
spółdzielni krótkotrwały finansowy
dług spowodowany m.in. odejściem
męża. Mechanik lokomotyw na rencie
po skomplikowanej operacji biodra sta-
wowego, pomawiany o wystukiwanie
kulami po dywanie całonocnych kanka-
nów, nie wytrzymał presji z dołu, by kuś-
tykał jeszcze ciszej. Porzucona musiała
sama wyżywić niepełnoletnie wówczas
dzieci, ale heroicznym wysiłkiem spłaci-
ła należności wraz z nieludzko wysokimi
odsetkami naliczonymi przez szanow-
nego prezesa.

Od niedawna ponawiane pisemne
prośby pomagają jej redagować bardzo
elokwentny pan Sławomir, wyrobiony
w niuansach życiowych jako były glina
z 30-letnim stażem w wydziale docho-
dzeniowo-śledczym. Niechże szanow-
ny pan prezes pochyli się nad tą matką
Polką, z której drwi okrutny los. Czy
nie dość już spadło na Halinę S., która
w dzieciństwie straciła oboje rodziców
w tragicznych okolicznościach, następ-
nie znerwicowanego męża, szczekające
psy i rzekomo uporczywie kwilącego
wnuka, umieszczonego z córką u dalszej
rodziny? Ta szlachetna kobieta na skraju
wyczerpania psychicznego czynsz opła-
ca na bieżąco, przeprowadziła z pozosta-
łymi przy niej dziećmi rozmowę dyscy-
plinarną o jeszcze cichszym współżyciu.
Jak bezdusznym odruchem jest pozba-
wiać tę kobietę jednego z najcenniej-
szych dóbr, jakie stanowi mieszkanie
(nawet jeśli spółdzielcze), przez czyjąś
subiektywną halucynację?

3 Rodzinę oddaliły od siebie te pomó-
wienia z dołu. Prócz męża z mieszkaniem
coraz luźniej związani są jego
pozostali lokatorzy. Starsza córka bierze
nadgodziny w placówce spokojnej sta-
rości, byle tylko nie wracać. Przychodzi
późnymi wieczorami bez entuzjazmu.
Żeby nie stukać naczyniami, idzie spać
na głodno równo o godz. 22, a rano
szklanekę z herbatą odruchowo stawia
pośrodku stołu, by się nie sturlała. Młód-
sza, o czym była mowa, wyprowadziła
się z wnioskiem, nękającym sąsiadkę pir-
amidami spadających klocków. Halina S.
nie chciała narażać dziecka na stres spo-
wodowany długotrwałym przetrzymywaniem
w milczeniu. Przeprowadzany
sporadycznie na niedzielny obiad, gdyż
ciągle najmniej zdyscyplinowany w ha-
mowaniu odgłosów. Jeśli nagle *bierze
go na klocki, śmiech lub płacz*, Halina S.
natychmiast przykłada wnusiowi do ust
palec wskazujący na znak, by stłumił

w sobie emocje. Co prawda z wizyty
na wizytę coraz lepiej stosujący się do ci-
szy. Kiedy złożyła ręce do okłasków, jak
pierwszy raz powiedział „babciu”, sam
paluszkami zaryglował jej usta.

Najmłodszy 18-letni syn zamknął się
w sobie. Ciągłe upominanie *nie mlaskaj,
nie siorb, nie chrap, nie chrap, przełącz
telefon na tryby wibracyjne* sprawiło,
iż życie straciło dla niego smak. Pewne-
go razu zdarzył się synowi zły sen i nogą
szturchnął telefon leżący na pufie obok
tapczanu. Po nocnym przepytaniu przez
policjantów zmuszonych przyjąć inter-
wencję zapadł na bezsenność.

Halina S. też rozstrojona nerwowo.
Bo jak żyć jeszcze ciszej? Nie ma wy-
kształcenia ani funduszy, by prawnie
bronić się przed nieuczciwym pomó-
wieniem o generowany pogłos.

4 Gdy Halina S. wróciła z okazania za-
stępczego adresu, przez głowę prze-
szła jej myśl samobójcza, o czym nad-
mieniała w kolejnym podaniu do wciąż
milczącego prezesa. Ostrzega, że wysko-
czy z okna. Starsza córka także zadekla-
rowała wyskoczenie. Nie będą patrzeć
na wywózkę rodziny do blaszaka na pe-
ryferiach, w zaroślach, tuż przy cmen-
tarnej bramie. W korytarzu ze wspól-
nym zafajdanym ustępem napatrzyły się
na walające się po podłodze z betonu pi-
jane kobiety. Szarpały Halinę za kolana,
by wspomogła finansowo tym symbo-
licznym banknotem 10-złotowym. Jedna
z przebudzonych histeryzowała, że ten
ustrój ma ją za nic. Przebudzona podję-
ła resocjalizację w sklepie mięsny, lecz
została zwolniona po kwadransie, gdyż
szefowa nie wytrzymała odoru, którym
przesiąkła, bo eksmitowana przez ten
ustrój do obecnego baru.

Cała klatka schodowa podpisała się
pod apelem do zarządu spółdzielni o nie-
marnowanie Haliny S. wraz z rodziną
niesłuszną relegacją. Że taka drastyczna
niesprawiedliwość – przystają na półpię-
trach – może spotkać wzorowego czło-
wieka. W klatce trwa egzystencjalna dys-
kusja o względności odgłosów w czasie,
pionie i poziomie.

O względności w czasie: niech tamta
pani z trzeciego przypomni sobie, kim
była za młodu. Jak dźwiękowo ekspre-
syjne wiodła życie. Ale widocznie młodość
sprawiła, że nie przeszkadzały jej
decybele. Każda najstarsza sąsiadka ma
w pamięci piskliwy ton głosu tej pani,
gdy wychodziła w papilotach na bal-
kon, przywołując synka spod trzepaka:
Roobeert, doo doomuu! Już nie pamię-
ta, jak miauczały wniebogłosy jej koty
w miesiącach marcowych? Jaka była
ekspresyjna podczas zbliżeń intymnych

nie tylko z własnym mężem? Jak *imieni-
nowała*, spraszając do mieszkania cały
personel poczty, gdzie przepracowała
do emerytury? I teraz ona uzurpuje so-
bie prawo do wskazywania palcem, kto
może mieszkać na klatce? Nie jest wy-
kluczone – dyskutuje się – że to biedna
kobieta. Być może wyostrzyła jej słuch
dolegliwa samotność, bo od wielu lat jest
wdową. O względności w pionie i pozio-
mie: a może – dyskutuje się – jest jakieś
nieznane najstarszym lokatorom prawo
fal dźwiękowych, rozchodzących się ina-
czej w dół niż na boki, skoro sąsiadkę zza
ściany bocznej nigdy nie zakłóciło snu
sianie S., choć ich łazienka graniczy z jej
sypialnią? Dosłownie leży u wezgowia
sedesu. Jako wdowa też wie, co to samot-
ne bezsenne noce i irytacja cudzą rado-
sną krzątaniną. Ale nie stała się przez
to mściwym człowiekiem.

Pan Sławomir, emerytowany śledczy,
któremu nic co ludzkie nie jest obce,
za jedną z wielu teorii obrał wersję,
że prezes kochał się w Halinie S., bardzo
pociągającej kobiecie, a ona zignorowa-
ła jego awanse. Traktowanie na serio
halucynacji sąsiadki może być jedynie
pretekstem, by zemścić się za to odrzuce-
nie? Bo jak inaczej – na jego śledczy nos
– wytłumaczyć jednostronność prezesa?
Pojedyncza stara kobieta ma u niego taki
posłuch, a kilkudziesięciu lokatorów, po-
twierdzających podpisem wzorowość,
nie? Musi być w tym drugie dno.

5 Halina S. nawet koszmara śni po ci-
chutku. Pojawia się w nich cynicznie
uśmiechający się komornik zapraszają-
cy do przeprowadzki w zarośla. Już trzy
razy odraczano eksmisję. Lecz prezes
nieugięty. Nadmienił publicznie, iż lo-
katorka S., jako sprzątająca obiekty, któ-
re on reprezentuje swoją nieskazitelną
osobą, powinna świecić przykładem. Być
spółdzielnią wzorem.

Jednak prezes dobroduszenie się za-
wahał. Warunkuje pozostanie w lokalu
od przeprosin *przedmiotowej sąsiadki
z dołu*, nastawionej negatywnie do ro-
dziny S. Jeśli *przedmiotowa sąsiadka* da
się udobruchać i wystosuje pisemne
oświadczenie o braku dalszych zastrze-
żeń co do przebywania nad nią Haliny S.,
prezes podejmie się negocjacji.

Kilkukrotnie próbowano partycypo-
wać z opakowaniem luksusowej bom-
boniery w zadośćuczynieniu za rzekome
akustyczne dyskomforty. By nie drażnić
dźwiękiem głosów S., wysyłano neutral-
nych rozjemców. Lecz sąsiadka wciąż
słyszy kankany, psy oraz kwilenie. Niech
ją porzną i pokroją, ale się S. pozbędzie,
po swoim trupie. O czym systematycznie
przypomina, stukając w kaloryfer. ■